

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΛΗΤΗΣ

ΤΟΥ Ρ. ΦΡΑΝΣΒΙΑ

ΠΟΥ πήγαινε το φτωχό παιδάκι, χαμένο μέσα σ' αυτή την τρικυμισμένη νύχτα; Ούτε το ίδιο ήξερε... Ή μήτερα του είχε πεθάνει πριν από τρεις μέρες κι' έπειδή τίποτε δεν το κρατούσε πειά στο έρειπωμένο χωριό του, είχε ξεκινήσει τραβώντας κατ' ευθείαν μπροστά του, πηγαίνοντας να ζήσει άλλο, αδιάφορο πο... Τώρα, μέσα στο νυχτερινό σκοτάδι, διάσχιζε την καταραμένη ζώνη που την είχε ρημάξει ο πόλεμος κι' όπου είχε άποτυπώσει για πάντα τη φρίκη του.

Του κάκου άναζητούσε ένα καταφύγιο... Τίποτε, δλόγυρα, δεν είχε αφήσει όρθιο ο βομβαρδισμός που δεν είχε πάψει τέσσερα ολόκληρα χρόνια. Κρύωνε, ο θορηάς και το χιονόνερο το χτυπούσαν κατάμουτρα. Και δάκρυα πόνου κυλούσαν στα φτωχά μάγουλά του. "Ω! να μπορούσε να γύρη κάπου να ξεκουραστή, να βρη λίγη ζεστασιά.

Κι' έξαφνα στάθηκε, τρέμοντας από έλπίδα, καθώς είδε ένα σκοτεινό όγκο που ώρθωνόταν στην άκρη του δρόμου.

Ήταν ένα γιγάντιο γερμανικό τάνκ που είχε γκρεμιστή στο χαντάκι από την εποχή του πολέμου και που είχε άπομεινεί σφηνωμένο εκεί για πάντα, φαγωμένο από τη σκουριά.

Ήταν ένα θαυμάσιο καταφύγιο. Κι' ο μικρός, που λίγο νοιαζόταν για άνεσεις, έτοιμασθηκε να τρυπώσ γρήγορα μέσα, όταν μια άχτιδα φωτός, γλυστρώντας από μια χαραμάδα, του άποκάλυψε, αλλοίμονο! ότι το άσυλο ήταν κιόλας πιασμένο...

Σαστισμένος, έρριξε μια ματιά γεμάτη ζήλεια σ' αυτόν που τον είχε προλάβει. Ήταν ένας θλοσσυρός άλητης των μεγάλων δρόμων που έτρωγε στο φως ενός κεριού. "Εμοιαζε με δράκο των παραμυθιών που τρώει τα παιδιά του...

Το χαμίνι, στο αντίκρουμά του, δίστασε... Φοβόταν πολύ... Μά αυτό το καταφύγιο ήταν τόσο έλκυστικό, ώστε προτίμησε να ριμοκινδυνεύσει τα πάντα παρά να έξακολουθήσει το δρόμο του κάτω απ' το χιονόνερο. Τότε, δειλά, χτύπησε δυο φορές στο σιδερένιο θώρακα του τάνκ που έσταζε, για να ζητήσει την άδεια να μπή μέσα, έτσι όπως άπαιτεί η ευγένεια.

Χτύπησε και για τρίτη φορά, μά έπειδή δεν του άπαντούσαν, τόλμησε να χώσει το κεφάλι του από μια στρογγυλή τρύπα και ρώτησε με φωνούλα τρεμάμενη:

— Μπορώ να μπω μέσα;

— Μπα! 'Από πού παρουσιάστηκε αυτό το «μικρόβιο»; Έκανε ο δράκος ξαφνιασμένος. Ναι, παλληκάρι μου, έμπα... 'Υπάρχει θέσις και για τους δυο μας...

Ο «δράκος», από πιδ κοντά, φαινόταν καλός άνθρωπος. Ο μικρός μπορούσε να του μιλήσει χωρίς να φοβάται πως θα τον καταβροχθίσει.

Μπήκε μέσα με θάρρος, χαιρέτησε στρατιωτικά και είπε:

— Μά λένε Μιμίλ!

— "Α! είπεν ο άλλος. Και τί κάνεις εδώ μ' αυτόν το διαβολόκαιρο;

Μά λίγα λόγια, ο μικρός του διηγήθηκε τις περιπέτειές του. Ο μεγάλος άλητης, κυριευμένος από ένα αίσθημα συμπόνιας για ένα συνάδελφο που άρχιζε τη «δουλειά» από τόσο μικρός, του παραχώρησε μερικές άγκυκαλιές ξερό χόρτο για να πλαγιάσει και του έδωσε ένα κομμάτι ξερό ψωμί. Θεέ μου! τί ωμορφα που ήταν, και τί καλά άσφαλισμένος εκεί μέσα, ενώ η κακοκαιρία ούρλιαζε έξω!

Ο Μιμίλ άποκοιμήθηκε ευτυχισμένος.

Δέν άνοιξε τα μάτια του παρά κατά τις δέκα το πρωί την άλλη μέρα, ξυπνημένος από την άφιξη ενός όμιλου χαρούμενων τουριστών, οί όποιοι έρχόντουσαν να έπισκεφθούν το φρούριο της Πομπέλ και το πεδίο της μεγάλης μάχης που είχε γίνει στα περίχωρα...

Ο Μιμίλ, μισοκοιμισμένος ακόμα είχε μια έπιτυχία που ποτέ του δεν την περίμενε. Οί έπισκέπται έξέταζαν σαν ένα περίεργο έξάρτημα του τάνκ αυτό το παιδάκι, που χωρίς να το θέλη είχε προσθέσει μια γραφική νότα στον πίνακα. Και, όλοι σχεδόν του έβαλαν, άλλος μια και άλλος δυο πεντάρες στο χέρι, αν και δεν τους τις ζήτησε και μολονότι δεν είχε κάνει τίποτε για να τις κερδίσει. Μά η συνήθεια του πουρμπουάρ είνε τόσο διαδεδομένη στους ανθρώπους που ταξιδεύουν, ώστε έχει καταντήσει πειά έντελως μηχανική.

Μετά την άναχώρησι των ξένων, ο Μιμίλ μέτρησε την πειουσία του. Τριανταπέντε δεκάρες!... Ούτε στόνειρό του δεν τις είχε δη...

'Αφού το μέρος εκείνο ήταν τόσο καλό και τόσο έπικερδες, θάμενε εκεί... Νά, κιόλας, φαινόταν πέρα ένας άλλος όμιλος τουριστών, πού θγαίνοντας από το Πομπέλ, έρχόταν προς το τάνκ...

Αυτή τη φορά, ο Μιμίλ, σαν άνθρωπος που ζέρει από τέτοια, άποφάσισε να τους ύποδεχθή όπως πρέπει. Φτιάχνοντας μια άυτοσχέδια σκούπα με σχοίνα, καθάρισε γρήγορα το «σπίτι» του, κατάρθωσε ν' άνοιξη ένα θωράκιο για να φωτίζεται καλύτερα και για να μπορούν ή κυρίες κ' οι κύριοι να μπαίνουν μέσα με την άνεσί τους.

Και όταν έφτασαν οί τουριστάι τους φώναξε:

— Μπορείτε να έπισκεφθήτε το τάνκ «μου»... Δέν ύπάρχει κανείς κίνδυνος και είνε δωρεάν...

Δωρεάν, που τον έκανε να εισπράξει άλλα δυόμισυ φράγκα.

Έτσι, όλη την ήμέρα, σε μικρά διαδοχικά κύματα, έφταναν οί χαζοί ξένοι... Ο Μιμίλ, τους έδειχνε το τάνκ του με ευγένεια και με ειδικότητα που μεγάλωνε από ώρα σε ώρα... Κατά το βράδυ, είχε γίνει πειά τόσο έμπειρος, ώστε δεν έδισταζε να δίνη στρατηγικές, ιστορικές και τεχνικές έξηγήσεις για το ρόλο που έπαιξε το τάνκ αυτό κατά την περίφημη μάχη της 12ης 'Απριλίου 1918, μάχη έντελως φανταστική. Τάλεγε σαν ναχε παρακολουθήσει τη μάχη, πλάι στον άρχιστρατηγο...

— Οί Γάλλοι έδω κ' οί Γερμανοί εκεί, έλεγε, δείχνοντας με το δάχτυλό του διάφορες τοποθεσίες. Κι' έξαφνα οί Γερμανοί θέλησαν να πάρουν τα χαρακώματά μας, κι' ώρμησαν έχοντας το τάνκ μπροστά. Μά τότε ένα από τα δικά μας κανόνια των 75, που ήταν κρυμμένο πίσω από ένα λοφάκι πίσω από τη σιδηροδρομική γραμμή, τούρριξε... Κι' έτσι το σώριασε σ' αυτό το χαντάκι, απ' όπου δεν έβγη ποτέ πειά...

Αυτή η άπλοϊκή διήγησις μούμοιαζε με λαϊκή λιθογραφία, μά που δεν είχε τίποτε το άπίθανο, έθεωρείτο από τους τουριστάς ως άυθεντική, άυθεντικωτατη...

* * *

Έτσι, ο Μιμίλ, στο τέλος της ήμέρας του, είχε καμμία δωδεκαριά φράγκα και προμήθειες που τις είχε άγοράσει από ένα μικρό ρεστοβράν κοντά στο φρούριο της Πομπέλ...

Η ζωή του φαινόταν σίγουρη πειά, εύκολη κι' έξασφαλισμένη... 'Υπό τέτοιους όρους, γιατί να έγκαταλείψη ένα καταφύγιο τόσο λαμπρό;... Δεν είχε καμμία άνάγκη να πάη να ζητήσει την τύχη του άλλου, άφου ή τύχη έρχόταν μόνη της να τον βρη εκεί; Και έμεινε στο τάνκ σαν κατακτητής.

Είχε 'ρθη κ' ή δική του σειρά να ώφεληθ ή από τον πόλεμο, — αυτός, ένα φτωχό θύμα του... 'Ωστόσο κέρδιζε τις πεντάρες του τίμια, χωρίς να κάνη κακό σε κανέναν, χωρίς να ζητιανεύη ταπεινά, δεχόμενος τον όβολό των έπισκεπτών, με την άπλοϊκή άξιοπρέπεια (Συνέχεια στη σελίδα 53)

— Οί Γάλλοι ήταν εδώ κ' οί Γερμανοί εκεί, έλεγε ο Μιμίλ.

— Και τί κάνεις εδώ; τον ρώτησαν οί χωροφύλακες.

ΤΟ ΨΩΜΙ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 13)

Κι' ενώ στεκόντουσαν μαζεμένοι έτσι εκεί μέσα, ο Γάλλος πρόσεξε ότι το μπράτσο του στρατιώτη μας ήταν ξεσκισμένο και καταματωμένο από μια σφαίρα που το είχε περάσει ξώδεσμα. Έβγαλε άμέσως έναν επίδεσμο από το σακκιδιό του και το τύλιξε με φροντίδα. Έπειτα ήρθε η σειρά του Μαχμούτ να δέση το μέτωπο του Γάλλου που είχε πληγωθή ελαφρά πάνω απ' το φρύδι.

Έστριψαν ύστερα ένα σιγαρέττο κι' άρχισαν να κουβεντιάζον με νοήματα σαν φίλοι. Η σκιές του θραδιού άπλωνόντουσαν εν τώ μεταξύ... Όταν το σκοτάδι έγινε αρκετά πυκνό, ο Μαχμούτ έδειξε στο Γάλλο τη διεύθυνση των τουρκικών γραμμών και του έγνωσε ότι έπρεπε να τον ακολουθήσει. Μά κι' ο Γάλλος του έδειξε την αντίθετη διεύθυνση και του έκανε το ίδιο νόημα. Για μια στιγμή άρπάχτηκαν στά χέρια κι' αναμέτρησαν τη δύναμή τους. Έπειτα κάρατησαν ο ένας τον άλλο γελώντας. Καθένας τους κρατούσε τώρα το όπλο του στο χέρι.

Η σφαίρες άκουγόντουσαν πειά σπάνια. Σκαρφάλωσαν ως το χεῖλος της τρύπας κι' έρριξαν μια ματιά γύρω.

Έπειτα έσφίξαν με δύναμη ο ένας το χέρι του άλλου και, χωρίς να κυττάζουν πίσω τους, έτρεξαν καθένας προς τη διεύθυνση των γραμμών του, προστατευόμενοι από το σκοτάδι.

Καθώς οί μισοί από τους άνδρες του λόχου του είχαν χαθή στη μάχη που θέρισε τόσα κορμιά, ή άπουσία του Μαχμούτ δέν είχε κάνει έντύπωσι σε κανέναν. Γι' αυτό, οί σύντροφοί του τον είδαν ξαφνιασμένοι να ξαναγυρίση στά χαρακώματα.

Άρχισαν να του κάνουν ένα σωρό έρωτήσεις κι' ο Μαχμούτ τους διηγήθηκε την ιστορία του.

— Και δέν μου λές, τον ρώτησε ο άνθυπολοχαγός του, γιατί άφησες αυτό το Γάλλο ζωντανό; Άφου δέν τον έπιασες αίχμάλωτο, μπορούσες να τον σκοτώσης την ώρα που έφευγε...

Ο Μαχμούτ χαμήλωσε το κεφάλι του κι' άπάντησε με τό γαλήνιό του ύφος:

— Δέν μπορούσα, άνθυπολοχαγέ μου... Είχα φάει το ψωμί του...

M. ΣΕΦΚΙ

ΨΥΧΗ ΚΟΡΣΙΚΑΝΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 20)

πιό ώμορφη στολή του.

Προχωρούσε με μεγάλη σοβαρότητα, χωρίς να καταδέχεται να ρίχνη μια ματιά γύρω του.

Οί Γάλλοι γρεναδιέροι θά ήθελαν πολύ να σκάσουν στά γέλια, μά τους έμπόδιζε ή σιδερένια πειθαρχία τους, που τους κρατούσε άκίνητους σαν άγάλματα.

Όταν έφτασε μπροστά στο λοχαγό Βωντεμόν, ο όποιος τον χαιρετούσε με τό σπαθί του, ο Κορσικανός άρχηγός στάθηκε και με μια μεγαλόπρεπη χειρονομία, έβγαλε τό καπέλλο του, άνταποδίδοντάς του τό χαιρετισμό.

Έπειτα άρχισε πάλι να προχωρή, χτυπώντας πιό μανιασμένα τώρα τό τύμπανό του.

— Καπετάνιε! του φώναξε ο Βωντεμόν. Και ή φρουρά;...

— Η φρουρά;... έκανε ο Καζέλλα σαν παραξευμεμένος.

— Ναί!... Αυτή που υπεράσπιζε τον πύργο!... Που είνε;

— Ω! λοχαγέ, όλ' ή φρουρά βγήκε έξω!...

— Άσφαλώς δέν με καταλάβατε... Θέλω να πώ: πότε οί στρατιώτες σας θά βγούν;

— Άπεναντίας, σάς κατάλαβα πολύ καλά... Γι' αυτό σ'ς έπαναλαμβάνω: «Όλη ή φρουρά βγήκε έξω... μαζί μου!»

— Κατάρα!... Είν' αλήθεια αυτό;

— Άληθέστατο!... Ημουν ολομόναχος στον πύργο!...

— Χίλιοι διαβόλοι!... Μ' έξαπατήσατε!... Με ρεζιλέψατε!...

«Όλος ο κόσμος θά με κοροϊδεύη!... Θά με κάνουν τραγούδι!... Προτιμότερος ο θάνατος απ' αυτό που έπαθα!...»

— Ω! πώς θά τολμήσω να ξαναγυρίσω στο Παρίσι... Μονάχα ένας Κορσικανός θά μπορούσε να συλλάβη ένα τέτοιο διαβολικό σχέδιο!... Σκοτώνετε με τη γελοιοποίησι έναν Γάλλο εύπατριδη!...

— Ω! αυτό είν' άλλη ύπόθεσις!... Σε σάς τώρα άπόκειται να τ' άγαλάτε πέρα όπως μπορείτε... Ο καθένας παίζει τό ρόλο του... Ο δικός μου ήταν να βγώ από τον πύργο τιμημένα... Και βγήκα!...

Και, χτυπώντας, σαν τρελλός τό τύμπανό του, ο Καζέλλα έξακολούθησε τό δρόμο του.

ΛΟΥΪ ΛΑΜΠΡΥ

ΤΟ ΠΕΤΑΛΟ ΤΗΣ ΔΥΣΙΥΧΙΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 33)

Έξ άλλου ή έμπιστοσύνη που είχε στο πέταλό του, τον έμπόδιζε να ταραχτή.

— Αυτό; φώναξε άνορθωνόμενος. Τύχη που την είχα! Ήρθε κ' ή σειρά μου να γίνω πλούσιος!

Κι' ούτε του πέρασε καν ή ιδέα ν' άντισταθή στά χέρια που άρχισαν να τον ψάχνουν, που του έλυσαν τό φουλάρι. Όταν οί χωροφύλακες βρήκαν τ' άλλα έννέα ναπολεόνια, τους είπε γελώντας:

— Βλέπετε! Είμαι πιό πλούσιος απ' ό,τι φαίνομαι...

Τότε ο ένας από τους χωροφύλακες, που είχε και γαλόνι, στάθηκε μπροστά του άγριος και του είπε:

— Αυτά τ' άβρήκες μέσα στις τσέπες του άγνωστου που βρήκαμε σκοτωμένο στο δάσος. Έσύ τον σκότωσες;...

— Έγώ; Έγώ; τραύλισε ο Μπρίκ.

Τότε ο άλλος χωροφύλακας, έπιδεικνύοντας τό πέταλο που είχε βγάλει από την τσέπη του Μπρίκ, φώναξε:

— Αυτός είνε ο δολοφόνος, ύπενωμοτάρχα... Νά, μ' αυτό τό πέταλο τον σκότωσε... Κύτταξε!... Φαίνεται ακόμα τό αίμα άπάνω!...

Τότε, στο μυαλό του Μπρίκ, ξεκαθάρισαν με μι'ς ή ιδέες και κατάλαβε πόσο τρομερή ήταν ή θέσις του.

— Δέν είν' αλήθεια! φώναξε. Τό πέταλο τό βρήκα στο λάκκο που κοιμόμουν και τό πήρα γιατί φέρνει εύτυχία!...

— Και τ' άναπολεόνια εκεί τ' άβρήκες; έκανε σαρκαστικά ο ύπενωμοτάρχης. Στ' αλήθεια, είσαι τυχερός... Νά δυο εύρήματα που θά σε πάνε μακριά...

Και πραγματικά τον πήγαν τον δυστυχημένο τον Μπρίκ πολύ μακριά... ως τη λαιμητόμο... Γιατί κανείς δέν θέλησε να πασαδεχτή ότι ο δολοφόνος, άπάνω στη θιάσι του να φύγη είχε σπείρει τη λεία του, κ' είχε πετάξει τό ματωμένο πέταλο, με τό όποιο σκότωσε, σε μι' τάφρο, όπου κοιμόταν ένας αλήτης...

ΑΝΡΙ ΖΑΝ

ΤΑ ΦΤΕΡΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 21)

Ύστερα ψιθύρισε:

— Άς γίνουν και ή τρεις άδελφές λουλούδια. Η Λειλά να γίνη κόκκινο λουλούδι, ή Νετζέ άσπρο και ή Χατζί γαλάζιο, — σαν τ' ά λουλούδια με τ' όποία ή μητέρα τους στόλισε τις κούνιες τους. Άς γίνουν λουλούδια τρυφερά που να μωσχοβολάνε, άφου λουλούδια ήσαν και όταν ζούσανε. Και άς άποχτήσουν φύλλα και άς σκορπίζονται τ' ά φύλλα αυτά στον άνεμο σαν φτερά, για να μπορούν να πετάξουν και να θρουν τον άγαπημένο τους... Και ο άνεμος άς γίνη σκλάβος τους. Άς μεταφέρη καθε άνοιξη, με την πνοή του, τ' ά φύλλα αυτά από χώρα σε χώρα... Και άς άνθίζουν τ' ά λουλούδια αυτά παντού, κάτω από τον ήλιο και κάτω από τ' ά χιόνια, ως την ήμέρα που θά μπορούσούν επί τέλους να σμίξουν με τον άντρα που άγάπησαν...

Μόλις είπε ο Μωχάμετ τ' ά λόγια αυτά, ή τρεις άδελφές μεταβλήθηκαν άμέσως σε λουλούδια.

Και ο άνεμος πήρε άμέσως τ' ά φύλλα τους, για να τ' ά μεταφέρη σε άλλους τόπους, στην χώρα ίσως όπου έμενε ο ώραιός γκιαούρης...

Φτερά δέν έχουν μονάχα τ' ά πουλιά. Φτερά έχουν και τ' ά λουλούδια. Μια μεγάλη άγάπη χάρισε φτερά και στά λουλούδια...

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΛΗΤΗΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 26)

ένος εύλαβούς άναχωρητού της Θεβαΐδος...

Μά ή κοινωνία δέν άνέχεται μι' μικρή και άθώα ύπαρξη ν' άνθίζη έλεύθερη, έξω από την πίεσι των νόμων.

Ένα θράδυ, δυο χωροφύλακες που περνούσαν από τό δρόμο, είδαν τον μικρό Μιμίλ, του όποιου ή παρουσία σ' αυτό τό μέρος τους φάνηκε λίγο σκανδαλώδης...

Του ζητούσαν χαρτιά, μά δέν είχε τίποτε.

— Και τί κάνεις έδω;... τον ρώτησαν άυστηρά.

— Τι κάνω; Μά τό βλέπετε, τους άπάντησε άφοβα ο μικρός που είχε καθαρή τη συνειδησί του. Είμαι ο θύρωρ ός τ ο υ τ ά ν κ...

Μά οί χωροφύλακες δέν έδωσαν καμμιά σημασία σ' αυτή την άπάντησι.

— Έμπρός! Δρόμο, παληόπαιδο!... του φώναξαν.

Και, άφου πέρασαν τις χειροπέδες στον Μιμίλ, τον έπήραν μαζί τους για να τον ξαναφέρουν στον πολιτισμό, με την προστασία του και με τ' άγαθά του...

Κι' έγινε πάλι ένα φτωχό χαμίμι των δρόμων.